

ורגשים מאושרים בתוך המשפחה. אם במקרים כאלה מופיעה אשה אחרת בי חייו של הבעל, קשור הדבר פחות בי פאתולוגיה של אישיותו. או יש להתיחס ביותר רצינת למצב, ובמקרים כאלה, אולי הגירושין הם הפיתרון הטוב ביותר לשני הצדדים.

★ ★ ★

אשה במזוא מובן המיזה

כ מובן, קיימות גם סיבות אחרות ה גורמות לכך שבני זוג לא יתאימו, ולא דוקא מטעמים של בעיות אדיפיות בהתפתחות האישיות, אלא מטעמים אחרים, שי אינם מאפשרים יצירת שותפות של אמת. כך, למשל, פחדים של סירוס, המזדגשים אצל הגבר, מדוכנים ודוחפים אותו להוכיח בכל פעם את גבריותו. גבר כזה מוכרח להוכיח את יכולתו המינית וברגע שהוא מצליח לבוא במגע עם אשה, הוא מאבד עניין בה. העובדה שבגבר כזה הוא נשוי, אינה משנה במאומה את הצורך שלו ב הוכחת גבריותו על-ידי כיבוש נשים, ללא צורך להתקשר אליהן ולחזור אליהן אחרי הכיבוש.

זוהי כמובן הפרעה שאין לה הרבה מש מעות לגבי חיי הנשואין. אם הבעל הוא ברמה מספקת כדי לא לתת למקרים כאלה לפגוע בחיי הנשואין שלו, לא ליצור מתח באשתו ולפגוע במקובלות החברתיות, אין הכרח שהדבר יפגע בהמשך חיי הנשואין של בני הזוג.

גם נטיות הומוסקסואליות בלתי הכרתיות בגבר הרוצה למחוק את רישומן ממנו, עלולות להתבטא בצורך מתמיד של הוכחת גבריותו. מצד שני קיימות תופעות באי שיותה של האשה המביאות לכך שבגבר יחפש לו קשרים מחוץ למסגרת הנשואין. פריגידייות מודגשת, חוסר עניין ברור וגלוי בחיימין וחוסר היכולת לתת לגבר את ה תחושה שהוא רצוי, עלולים לדחוף אותו לחיפוש קשרים מספקים יותר.

במידה שהזהרות הנשית של האשה היא שלימה, והיא מרגישה את עצמה אשה במלוא מובן המלה, תהיה היא מסוגלת ל קבל התנהגות כזו מצד בעלה. היא צריכה לנסות להבין ממה נובע הצורך שלו ל סות מחיי המשפחה. אם היא תצליח ל הבחין ולעמוד על הסיבה להתנהגותו של בעלה יהיה עליה להוציא את מסקנתה ב התאם להבנה זו. אם היא מספיק שלימה עם עצמה, אין הדבר צריך לפגוע בכבודה או באהדתה הנשית. אולם מי מאיתנו שלם עם עצמו? על כל פנים, אין להצביע על פתרון אחיד במצב כזה. צורת ההגנה תלויה באישיותה של האשה, אבל עליה לזכור תמיד שאסור להתיחס לתופעות מבלי לבחון את הסיבות שמאחוריהן.

אין שום סיבה להניח שהתופעות שצוינו לגבי הבעלים הן מצומצמות ואופייניות להם בלבד. אין ספק שההתפתחות התרבו תית של השנים האחרונות המובילה את האשה לקראת עצמאות כלכלית, גדולה ה עצמאות של האשה גם בתחום זה של חיפוש סיפוק מחוץ למסגרת נשואיה.

אולם, בעוד שהפסיכואנליזה יכולה ל הצביע בקלות על פאתולוגיה, קשה לה יותר להגדיר מהו מצב בריא שאינו יוצא דופן. מה בעצם עושה חיי משפחה תקי נים ובריא? מהו הגורם המונע חיפוש סיפוק מיני ורגשי מחוץ למסגרת המשפחה? איזה תנאים חייבים לשרור כדי להבטיח חיים תקינים בין בני-זוג? האם עצם ה תוקה המסרית, דעתה של החברה והחוק הכתוב עצמו מספיקים לכך?

הפסיכולוג האמריקאי הנודע, אריק אריק סון, ניסה להגדיר בספרו ילדות וחברה מה הם התנאים הדרושים לקשר משפחתי אידיאלי: "הדדיות של אורגאום עם בן-זוג או בת-זוג אהוב מן המין השני, שמסוגלים ומוכנים להשתתף עמו באמון הדדי (כלומר, שיחסייהם הראשוניים עם הוריהם היו מסוג כזה שהאמון שלהם בעולם לא נפגע) ומסו גלים ומוכנים לחסות ביחד עמו מחוזרים של עבודה, הולדה וריגוע כדי להבטיח גם לצאצאיהם התפתחות תקינה."

ברור שקשה להגיע למצב כזה, אולם, ניתן להציב אותו כמטרה במקום לראות בנשואים רק פתרון טכני, ולשמור על שלימותם אך ורק מתוך גישה מוסרית בלבד.

בכל המיקרים בהם אחד מבני-הזוג נתקל בכבודה מצד בן הזוג השני, צריך להבין שהאדם הוא יצור דינאמי הנתון לשינויים, ותנאי להשגת בגרות מלאה אינו התקפה עונש או לחץ, אלא הבנה ועידוד. ולפעמים אולי גם שימוש באמצעים האפשריים ב מאה שלנו — יועצי משפחה, רופאים ו פסיכולוגים.

הכסף המגיע להם

על-ידי כך היה כבודו מתפטר מהדאגות לשלם לנכים, כביכול על חשבון תקציב המדינה. לנו היה הדבר חוסך את העלברי נות בהשמעת הערות פוגעות מעל במת ה כנסת, בצד החזרת חלק זעיר מכספנו, ומאפשר הפניית תביעותינו לגרמניה ישרי רות."

★ ★ ★

האולטימטום

ש ר האוצר היה מעל ומעבר לכל דברי שיכנוע והגיון. הוא לא רצה להוציא כסף — וחשל. הנכים ביקשו שהממשלה תעניק להם לפחות סמל. "שלא יאמרו, חבל שהיטלר לא גמר את כל היהודים, לפחות בנוחותנו" הסביר אחד מחברי אירגון ה נכים. אך גם בקשה זו נדחתה.

הנכים ביקשו הנחה בכרטיסי רכבת. הם הופתעו לטובה. ערב הבחירות האחרונות, הודיע שר התחבורה על הענקת ההנחה ה מיוחדת. ואמנם, במשך כמה שבועות מאר שרים, יכלו הנכים לנסוע במחיר מוזל ב רכבת ישראל. אך האושר היה קצר. מיד לאחר הבחירות בוטלה ההנחה.

קרב חברי שלושת הארגונים המטפלים בבעיות נכי הנאצים החלה הסיסה בלתי יסוקת. כל בקשה שנדחתה, כל החלטה שהוגש עליה עירעור, חיוקה נכנים את הרושם שהמדינה רוצה לנשל אותם מן הכספים שהגרמנים העניקו להם. מה עוד, שעם כל שבוע שחלף, קצר מלאך-המוות בשורותיהם.

"העסקנים שלנו משוחזרים" נשמעה ה

האוצר חומים

נימוקים החשובים ביותר. לדידם, קיים נימוק חשוב הרבה יותר: "אם נכה מת — מתה גם התביעה שלו". ומכיוון שמדובר בנכים, אשר בריאותם ממילא רופפת, גדל מדי שנה מספר ה נפטרים לפני שבקשתם תבוא לדיון. הכסף, שגרמניה שילמה לשיקים הנכה הזה, וש האוצר החזיק בקופתו, נשאר שם.

★ ★ ★

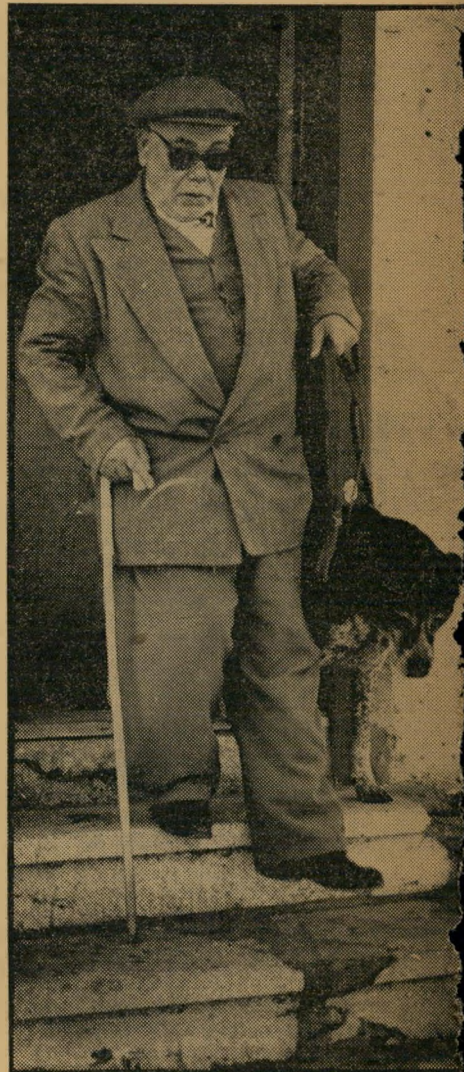
"מקח טעות"

תמרמורת הנכים מצאה את ביטוי ה בה כנסת. חיכ הליברלים צבי צימרמן — בעצמו פליט השואה — הגיש הצעה לתיקון החוק, שהיתה מעניקה לנכי הנאצים זכויות דומות לנכי המלחמה. ב דיון שהתפתח בכנסת שלל לוי אשכול את התביעה: "מה לעשות ובעולם, גם בצרות וגם ביגון וגם במצוקה יש — לפחות לפי שעה — הבדלים וקלאסיפיקציות, ויש יחס שונה לנכי מלחמה לעומת נכים אחרים." הוא עשה חשבון שהשינויים בחוק לא יסתכמו ב־600 אלף ל"י לשנה, כי אם בשניים-שלושה מיליון. הוא הוסיף לחשב, עד שהגיע למסקנה שאם תשלם ממשלת ישראל את כל התגמולים המגיעים לנכי הנאצים, יסתכם הדבר ב־100 מיליון דולאר. "אני חייב להשמיע זאת פעם לכנסת, שהיה איזה מקח טעות!"

הוא סיפר, שכאשר חתמה ישראל על הככם השילומיים, לא העלה איש דעתו ש יהיו 30 אלף תביעות לפיצויים. חשבו על שלושה-ארבעה אלפים לכל היותר. הנכים מיהרו לענות לשר האוצר במכתב חריף. הם נטפלו בראש וראשונה לדבריו, כי נהוג בעולם להבדיל בן נכי מלחמה ונכים אחרים, וכך גם בישראל. "האם יש עוד עם בעולם ובהיסטוריה", שאלו, "אשר שואה כזאת עברה על בניו? האם אנתנו סתם, בעלי צרות ואסונות אחרים, שלא בשם השם סבלו קשות ונהיו לנכים?" מה קרה, בעצם?

ישראל, המנללת את כל מערכות השנור שלה תחת הסיסמה שהיא מדינה יהודית הקולטת יהודים; אשר קיבלה את כספי השילומים רק בגלל אסונם של יהודי אי רופה — החליטה פתאום להבדיל בין יהודים (נכים אחרים) לבין ישראלים (נכי מלחמה).

ואשר למקח טעות: "אם אמנם נעשה מקח טעות, אל לו להטיל את תוצאות הטעות על ציבור הנכים. דרשנו לא פעם להחזיר לממשלת גרמניה את הכסף, אשר נלקח בשמנו ועבורנו, לפי מקח טעות."

אפלה בצהריים
ואשר למקח טעות: "אם אמנם נעשה מקח טעות, אל לו להטיל את תוצאות הטעות על ציבור הנכים. דרשנו לא פעם להחזיר לממשלת גרמניה את הכסף, אשר נלקח בשמנו ועבורנו, לפי מקח טעות."